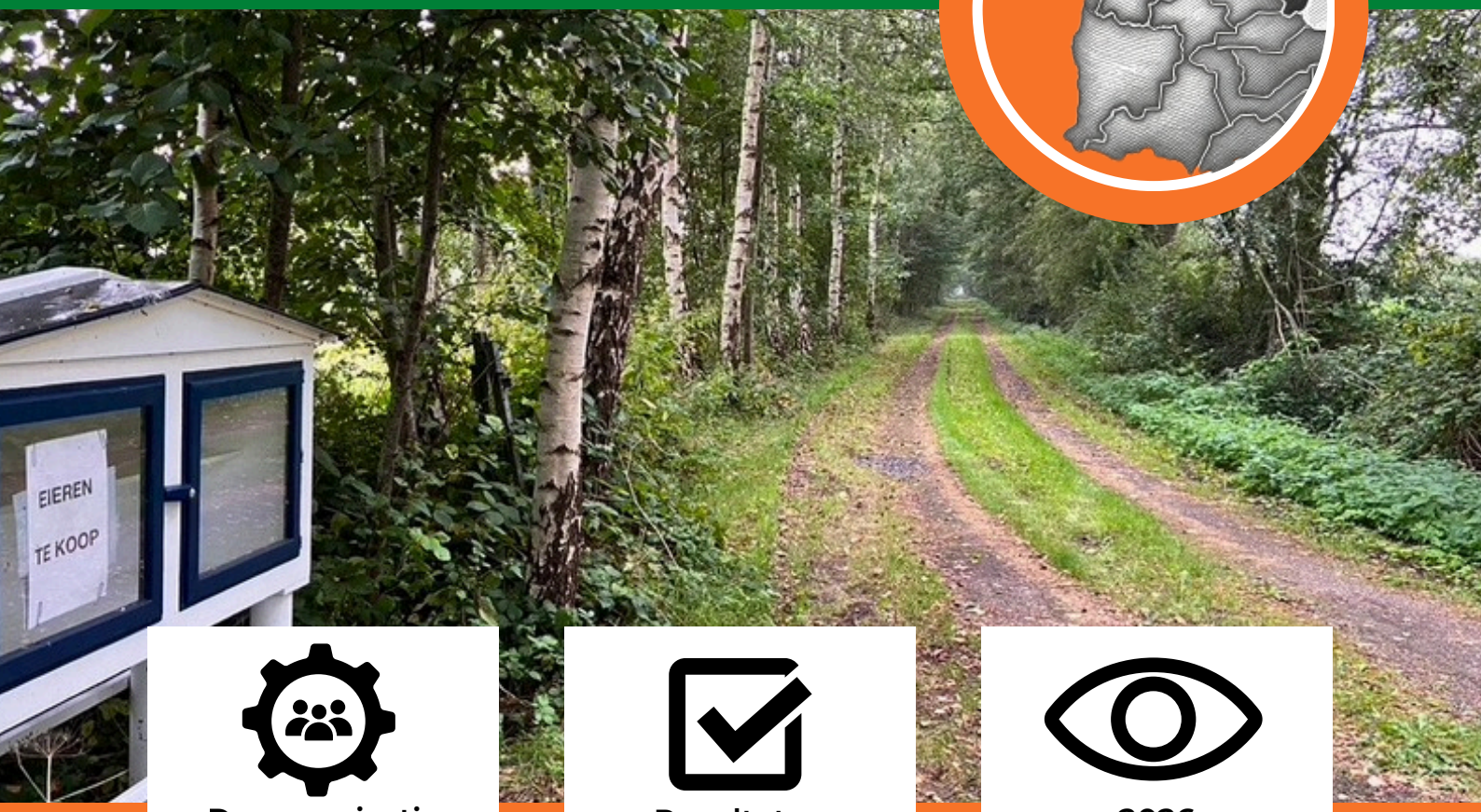
JAARVERSLAG 2025 STICHTING VOEDSELBANK ACHTKARSPELEN

KvK nummer 01143868
ANBI-nummer 820338564

De organisatie

Mensen en activiteiten

Resultaten

Wat is er bereikt

2026

Jaarplan voor 2026

WWW.VOEDSELBANKACHTKARSPELEN.NL

VOEDSELBANK Achtkarspelen

VOORWOORD

De ondersteuning van Voedselbank Achtkarspelen (hierna te noemen VBA) door particulieren, instellingen en bedrijven uit de gehele gemeente Achtkarspelen was ook dit jaar weer hartverwarmend! Hartelijk dank daarvoor! Hierdoor konden we als vrijwilligersorganisatie bijdragen aan de armoedebestrijding in de gemeente Achtkarspelen.

In haar beleid houdt VBA-rekening met de sociaal-maatschappelijke en financiële omstandigheden van hulpvragers. Onverwachte gebeurtenissen in de persoonlijke levenssfeer en opgebouwde schulden kunnen mensen in armoedige situaties brengen. Voor die mensen zorgen we ervoor dat zij de aandacht krijgen die ze verdienen door het geven van informatie en advies of het verwijzen naar andere hulporganisaties. Het verstrekken van levensmiddelenpakketten is daarbij een middel om te kunnen helpen.
Ook in 2025 heeft VBA weer veel aandacht besteed aan de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan cliënten en de werkomstandigheden van haar vrijwilligers. Ook zij verdienen de juiste aandacht en waardering voor al het werk dat ze doen. Het bestuur is hen daarvoor zeer erkentelijk.
In dit jaarverslag wordt teruggekeken op de ontwikkelingen en resultaten van het afgelopen topjaar maar ook naar de plannen voor 2026.
We wensen u veel leesplezier.
Namens het bestuur,

`

Engbert van Esch
Voorzitter

INHOUDSOPGAVE

1.Bestuur en organisatie 4

2.Cliëntenzorg 6

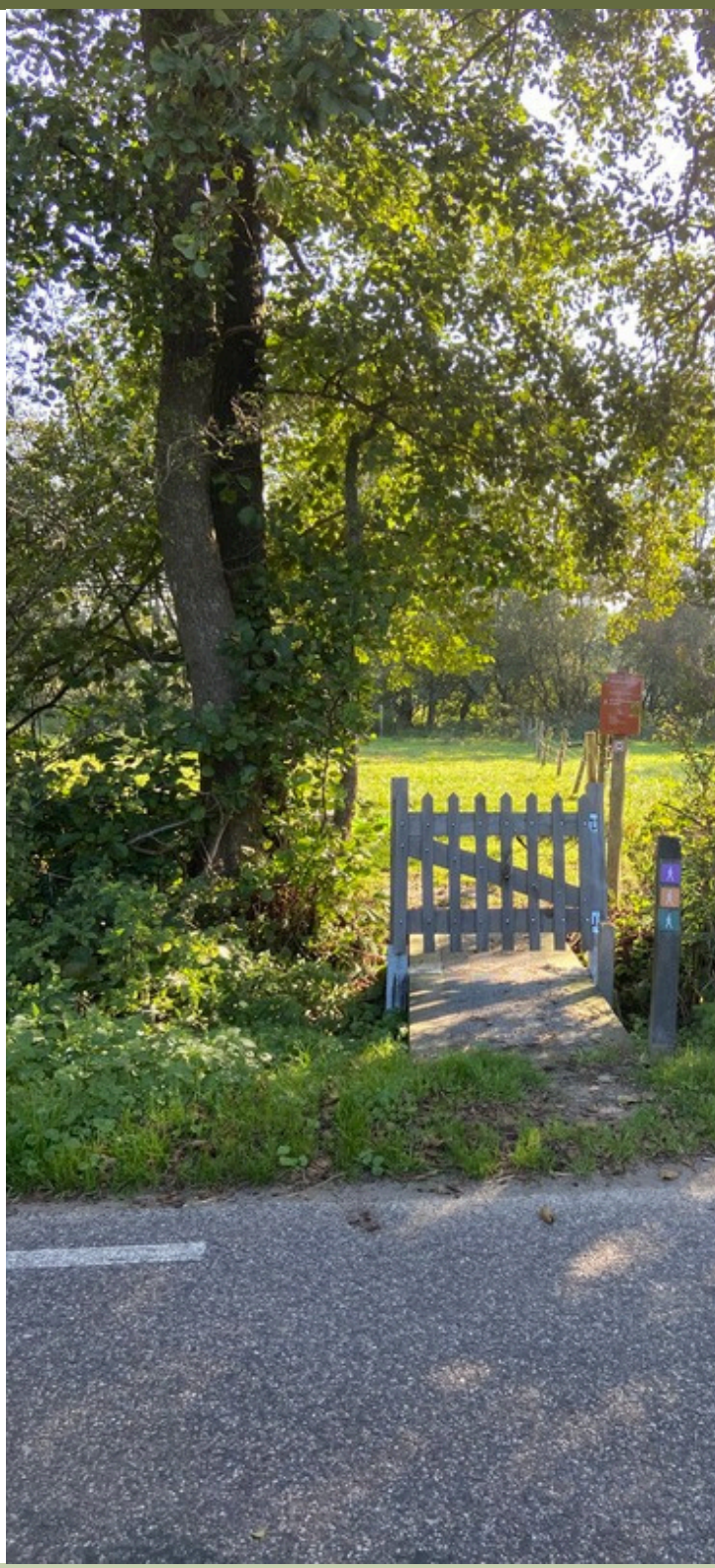
3.Vrijwilligers 9

4.Kwaliteit 11

5.Financiële resultaten 13

6.Fondsenwerving 17

7.Jaarplan 2026 18

1 BESTUUR EN ORGANISATIE

Bestuurssamenstelling

Het bestuur bestond in 2025 uit de volgende leden:

- Engbert van Esch - voorzitter
- Maaike Dotinga - secretaris
- Doetie Kloosterman
  penningmeester
- Evert Borger - cliëntenzorg
- Vacature - vrijwilligerszorg

Het bestuur wordt ondersteund door de staf bestaande uit:

- Ietsje de Boer (PR & Communicatie) en
- Anne Dam (auditor voedselveiligheid)

De bedrijfsleiding van het uitgiftepunt is in handen van Freerkje van der Veen.

Coördinatoren

De bedrijfsleiding wordt ondersteund met teamcoördinatoren:

- Teams uitgiftepunt:
  Freerkje van der Veen
- Anke van der Veen
- Maaike Dotinga
- Tjits van der Wal
- Team transport: Ulbe van Diggelen

Interne Overleggen

Bestuursvergaderingen 8 x per jaar
Coördinatorenoverleg 8 x per jaar
Overleg relatiebeheerders 4 x per jaar
Vrijwilligersbijeenkomsten 2 x per jaar

Externe overleggen

- Regionaal Overleg Platform Fryslân
- Algemene Ledenvergadering Vereniging Nederlandse Voedselbanken
- Gemeente Achtkarspelen
- Zorgaanbieders in de 1e lijn en het sociaal domein
- Voedselbanken in de regio

Belangrijke bestuursbesluiten

- Vaststellen Beleidsplan 2025-2028 ‘Samen sterk, samen voor elkaar’
- Visie en beleid op armoedezorg en gezondheidszorg in Achtkarspelen
- Project Kindboxen
- Vaststellen Vrijwilligersbeleid 2025-2028
- Herinrichting uitgiftepunt aan de Zoom te Surhuisterveen
- Professionaliseren winkelacties voor werving gezonde levensmiddelen

Bijzondere gebeurtenissen

Op 18 januari 2025 bracht de heer drs. A.A.M. Brok, Commissaris van de Koning in de provincie Fryslân, samen met de heer T. Brinkman, wethouder van de Gemeente Achtkarspelen, een werkbezoek aan de VBA-vestiging in Surhuisterveen.

Tijdens het jaarlijkse congres van de Vereniging Voedselbanken Nederland op 7 oktober 2025 heeft VBA zich gepresenteerd als voedselbank nieuwe stijl. Op basis hiervan is het werk van VBA door de landelijke vereniging erkend als best-practise organisatie op het gebied van haar dienstverlening in de armoedezorg.

2 CLIËNTENZORG

In de samenleving

VBA stelt zich ten doel een actieve bijdrage te leveren aan de bestrijding van de armoede in Achtkarspelen. Deze bijdrage betreft het frequent contact met de Gemeente Achtkarspelen over de ontwikkeling van de zorgvraag onder arme gezinnen maar ook de gesprekken met andere hulporganisaties die actief zijn in de 1e lijns-zorg en het sociale domein. Belangrijk thema is daarbij het vroegtijdig signaleren van gezinnen waar armoedeproblematiek speelt.

Visie en beleid armoedezorg

VBA voert een laagdrempelige voorziening voor inwoners in Achtkarspelen uit. Centraal hierin staat haar indicatiebeleid gericht op de beoordeling van de sociaal-maatschappelijke en de financiële situatie van een zorgvrager. De sociaal-maatschappelijke beoordeling beperkt zich tot de mate waarin de aanvrager en zijn/haar gezin in staat is maatschappelijk actief te zijn en daardoor kan bijdragen aan het welbevinden. De financiële beoordeling vindt plaats aan de hand van de landelijke richtlijnen van Voedselbanken Nederland aangevuld met daarvan afgeleide lokale richtlijnen. Hiertoe is besloten omdat het gemiddeld inkomen van de inwoners van Achtkarspelen behoort tot de allerlaagste van Nederland.

Trends

In 2025 zagen we in Achtkarspelen de volgende trends:

- Toename aantal cliënten in de leeftijd van 30-50 jaar
- Afname aantal cliënten in zorg met 9%
- Afname aantal kinderen in zorg met 14%
- Toename gemiddelde zorgduur per cliënt (2 - > 3 jaar)
- Toename cliënten met hoge schulden (> € 5.000)

De afname van het aantal cliënten en kinderen wordt veroorzaakt door minder grote huishoudens in zorg (> 4 personen). Het aantal kinderen in zorg bedraagt 50% en is daarmee aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde van 15%.

Gezondheidszorg

Zorgvragers die in armoedige (financiële) omstandigheden verkeren moeten selectief zelf levensmiddelen kopen. De goedkoopste producten zijn vaak het ongezondst en worden daarom veel meer gekocht dan de duurdere- gezonde - levensmiddelen. VBA vindt gezondheid belangrijk en gunt dat iedereen, dus ook alleenstaanden en ouders en kinderen in arme omstandigheden. Om die reden heeft VBA besloten om de kwaliteit van het levensmiddelenpakket te verbeteren zodat positieve gezondheid wordt herkend en kan bijdragen aan het welbevinden van elk individu. In hoofdstuk 6 komt de toepassing van de Schijf van Vijf aan de orde.

Relatiebeheer

De relatiebeheerder is het aanspreekpunt van de zorgvrager. De relatiebeheerder inventariseert de behoefte van de cliënten en vertaalt deze naar optimale oplossingen. Om goed in te kunnen springen op signalen van de cliënt dient de relatiebeheerder goed op de hoogte te zijn van het aanbod van producten en diensten van professionele hulporganisaties. De relatiebeheerder is geen zorgprofessional maar fungeert als liaison tussen zorgvrager en hulporganisaties. Het verstrekken van levensmiddelenpakketten en een middel om zorgvragers financieel te kunnen ondersteunen.

PlusPakket

Het aanvullend pakket aan producten en diensten is in 2025 verder uitgebreid. Dit pakket is opgebouwd met de productgroepen:

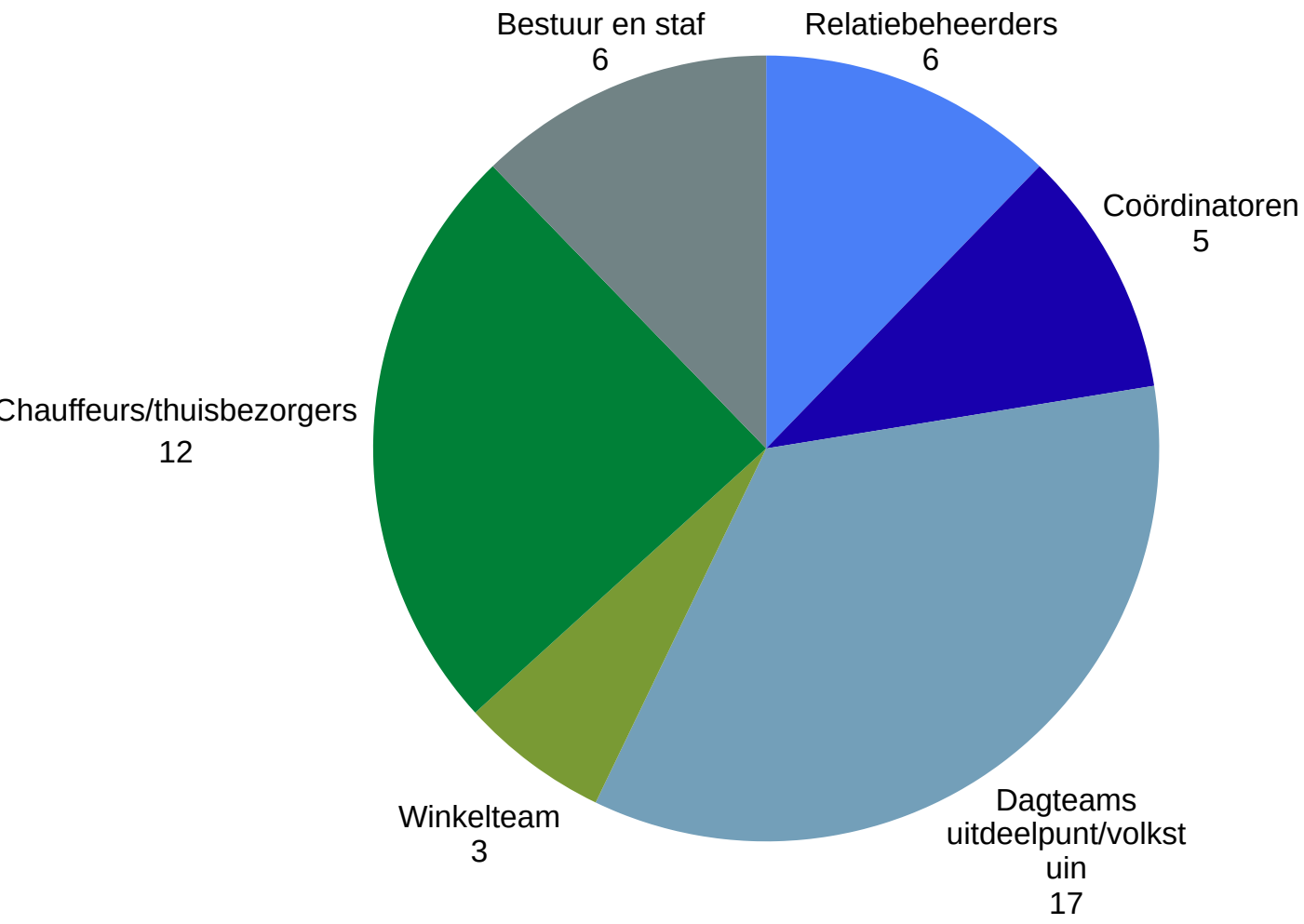
- Informatie en Advies zoals gebruik van inkomensondersteuning (Stichting Leergeld) en voorzieningenwijzer.
- Persoonlijke verzorging/huisdierenverzorging zoals Mondzorg, haarverzorging, dierenvoedselbank.
- Aanvullende producten en diensten zoals lidmaatschap bibliotheek.

Project Kindboxen

VBA heeft veel kinderen in zorg. Haar beleid is erop gericht bij te dragen aan het gezondheidsbeleid voor de inwoners in Achtkarspelen en dan specifiek voor kinderen in arme gezinnen. Ongezonde levensmiddelen zijn in de winkel goedkoper en dus voor arme gezinnen betaalbaarder. Terwijl vooral jonge kinderen behoefte hebben aan gezond en lekker eten. Daarom heeft het bestuur besloten te starten met de uitgifte in 2026 van kindboxen voor onze dreumesen, peuters, kleuters en schoolkinderen tot 13 jaar. Gelet op het grote belang van dit project heeft het bestuur besloten dit project zelf te financieren.

3 VRIJWILLIGERS

Op 31-12-2025 zijn er 49 vrijwilligers werkzaam bij VBA bestaande uit:

Het aantal vrijwilligers is al jarenlang stabiel en bestaat uit 29 mannen en 20 vrouwen.

Vrouwen jonger dan 46 jaar - 2
Vrouwen van 46 jaar-75 jaar - 12
Vrouwen > 75 jaar - 6
Mannen jonger dan 46 jaar - 1
Mannen van 46 jaar en ouder - 23
Mannen > 75 jaar - 5

Aandacht voor mens en werk
Waar aandacht is, groeit motivatie en verandert gedrag. Deze benadering heeft ertoe geleid dat VBA de afgelopen jaren het transitieproces met succes kon afronden.

VBA beschikt over een regeling voor lief en leed waarmee betrokkenheid wordt getoond bij de persoonlijke leefomstandigheden van vrijwilligers.
Extra aandacht wordt door VBA besteed aan het vertrouwelijk omgaan met cliëntengegevens. Bestuursleden, coördinatoren en relatiebeheerders beschikken over een Verklaring Over Gedrag (VOG).

De werkomstandigheden van vrijwilligers hebben de hoogste prioriteit. Om die reden zijn de werkprocessen van magazijnbeheer en orderpicking voor de levensmiddelenpakketten sterk verbeterd door de aanschaf van de bordestrap.

De vrijwilligers krijgen bedrijfskleding zodat ze de eigen kleding kunnen beschermen bij het uitvoeren van hun werk voor VBA.

Ook dit jaar is intercompany een bijscholing voedselveiligheid gehouden in verband met de wijziging van wet- en regelgeving per 1 juli 2025.

Eens per kwartaal worden de vrijwilligers geïnformeerd over interne- en externe ontwikkelingen via de nieuwsbrief van Voedselbanken Nederland en de nieuwsbrief van de eigen voedselbank.

4 KWALITEIT

Verstrekking van levensmiddelen
VBA verstrekt aan drie doelgroepen pakketten te weten de alleenstaanden (pakket A) de kleine gezinnen met maximaal twee kinderen (pakket B) en de grote gezinnen met meer dan twee kinderen (pakket C). Deze doelgroepen krijgen eens per twee weken een pakket, voldoende voor minimaal 3 dagen aan voldoende gezonde producten. De pakketten worden op uitnodiging individueel uitgedeeld op donderdagmiddag vanaf 13.00 uur.

Levensmiddelenpakketten worden gratis bij cliënten thuisbezorgd wanneer sprake is van onvoorziene omstandigheden of een gebrek aan eigen regelcapaciteit om de pakketten te komen afhalen bij het uitdeelpunt. Voor noodsituaties in individueel of groepsverband beschikt VBA over een Flitsteam.

VBA streeft er na de inhoud van de levensmiddelenpakketten voor 75% te doen bestaan uit producten uit de Schijf van Vijf. Deze doelstelling is in 2025 nog niet gehaald, uit steekproefcontroles van de GGD Fryslân kwamen de volgende scores:

Groep alleenstaanden - 72%
Groep kleine gezinnen - 61%
Groep grote gezinnen - 58%

Een verbeterplan is in ontwikkeling. In dit plan wordt ook aandacht besteed aan het personaliseren van de levensmiddelenpakketten.

Beschikbaarheid en beheer van levensmiddelen
In 2025 is extra aandacht besteed aan het beschikbaar hebben van voldoende voorraden van producten. De levering van producten uit de landelijke, regionale en lokale keten neemt af. Om deze effecten tegen te gaan is dit jaar het project ‘verbetering winkelacties’ gestart en heeft over geheel 2025 een opbrengst opgeleverd van 502 kratten aan hoogwaardige producten uit de Schijf van Vijf. Het succes van deze acties was mogelijk door de zeer goede samenwerking met de winkelketens Albert Heijn, Jumbo, Poiesz en PLUS. Deze nieuwe werkwijze heeft ertoe geleid dat er minder producten gekocht worden en de kwaliteit van de voorraad structureel verbeterd.

In december is het project ‘verbetering magazijnbeheer’ afgerond. Dit project heeft ertoe geleid dat het magazijn is ingericht op basis van de productgroepen uit de Schijf van Vijf, aangevuld met verzorgingsproducten. Dit maakt het mogelijk om de orderpicking efficiënter en effectiever uit te voeren zodat beter gestuurd wordt op de kwaliteit van het levensmiddelenpakket.

Voedselveiligheid

VBA stelt hoge eisen aan het veilig verstrekken van levensmiddelen aan haar cliënten. Maandelijks wordt, op basis van het auditplan, intern gecontroleerd of de verschillende controlepunten goed scoren dan wel of er sprake is van verbeterpunten.

Specifieke aandachtsgebieden zijn geweest: de productinformatie, temperatuurcontroles tijdens het uitdeelproces en onderhoud en hygiëne van de werkomgeving. De externe audit van SensZ (namens Voedsel- en Waren Autoriteit) resulteerde – opnieuw - in een prachtige score van 9,7.

Huisvesting

Aan de Zoom 22e in Surhuisterveen wordt een bedrijfspand gehuurd waar alle bedrijfsactiviteiten plaatsvinden: van ontvangst van levensmiddelen, de kwaliteitsbeoordeling, de voorraadbewaking en de uitdeling van producten. De meeste activiteiten vinden plaats op woensdag (ontvangst) en donderdag (uitdeling). De spreekuren voor cliënten vinden plaats bij de MOA in Surhuisterveen en It Koartling in Buitenpost.
Samen met de verhuurder Hamersma werkt VBA aan het verbeteren van de duurzaamheid. Voorbeeld hiervan is het gebruik van energie door geplaatste zonnepanelen.

Transport

VBA beschikt over een eigen koelauto voor het wekelijks ophalen van levensmiddelen van het Regionaal Distributie Centrum te Drachten en van het lokale bedrijfsleven. De koelauto wordt ook ingezet voor het (gratis) thuisbezorgen van pakketten bij cliënten. Dit jaar namen de onderhoudskosten fors toe en is eind 2025 besloten om de koelauto te vervangen.
De aangeschafte koelauto beschikt over zonnepanelen voor de energievoorziening van de koelinstallatie.

5 FINANCIEEL RESULTAAT

Balans per 31 december 2025 (na resultaatbestemming)

	2025	2024
	€	€
Activa		
Materiële vaste activa		
Machines en inventaris	26.959	28.797
Vlottende activa		
Overige vorderingen	400	437
Liquide middelen	133.751	120.688
Voorraden	1.015	540
Totaal activa	**162.125**	**150.462**
Passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	45.751	50.882
Bestemmingsreserves	115.801	92.942
	161.552	143.824
Kortlopende schulden		
Overige schulden	573	6.638
Totaal passiva	**162.125**	**150.462**

Staat van baten en lasten

	2025	2024
Baten	€	€
Giften kerkelijke instellingen	12.315	7.955
Giften particulieren	12.353	8.705
Giften bedrijven/verenigingen	13.347	8.014
Bijdrage Voedselbanken Nederland	2.072	2.000
Subsidie Gemeente Achtkarspelen	15.000	10.000
Overige opbrengsten	4.885	3.403
	59.972	40.077
Lasten		
Kosten levensmiddelen (inclusief bijdrage RDC)	8.937	11.752
Kosten vrijwilligers	2.941	3.632
Afschrijvingen	3.282	2.331
Huisvestingskosten	13.502	12.208
Verkoopkosten	918	3.754
Kantoorkosten	1.758	2.675
Transportkosten	10.846	8.317
Kosten inventaris	845	2.687
Kosten beheer en administratie	839	2.410
Bankkosten	-1.624	-1.059
Overige kosten	-	-
	42.244	48.707
Saldo van baten en lasten	**17.728**	**-8.630**
Bestemming saldo van baten en lasten		
Algemene reserve	-5.131	12.398
Bestemmingsreserve koelauto	10.000	-
Bestemmingsreserve onderhoud installaties	-1.766	-31.028
Bestemmingsreserve inkoop producten	5.000	10.000
Bestemmingsreserve huisvesting/winkel	15.000	
Bestemmingsreserve RDC	-5.375	-
	17.728	-8.630

De bestuurders en vrijwilligers hebben geen beloning gehad voor hun werk.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Activa

Vlottende activa
Betreft debiteuren en voorraad cadeaubonnen en zegelboekjes.

Liquide middelen
De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en staat geheel ter beschikking van de organisatie.

	2025	2024
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene /continuïteitsreserve		
Saldo begin boekjaar	50.882	38.484
onttrekking		-18.630
toevoeging	-5.131	31.028
Saldo einde boekjaar	45.751	50.882

De continuïteitsreserve mag niet meer bedragen dan 150% van de exploitatiekosten.
Het gaat dan om de kosten als huisvesting-, administratie- en personeelskosten.

Norm continuïteitsreserve	49.961	55.433

Bestemmingsreserves

Koelauto		
Saldo begin boekjaar	16.844	16.844
onttrekking	-	
toevoeging	10.000	
Saldo einde boekjaar	**26.844**	**16.844**

Eind 2025 is het besluit genomen om de huidige koelauto te vervangen. Begin 2026 is er een nieuwe koelauto aangeschaft

Onderhoud installaties		
Saldo begin boekjaar	6.472	37.500
onttrekking		-
toevoeging	-	
Besteed aan doelstellingen	-1.766	-31.028
Saldo einde boekjaar	**4.706**	**6.472**

Inkoop levensmiddelen

Saldo begin boekjaar	64.251	54.251
onttrekking	-	-
toevoeging	5.000	10.000
Saldo einde boekjaar	**69.251**	**64.251**

Deze reserve is gevorm voor het project kindboxen voor de komende 3 jaar en het verschaffen van basispakketten.

Huisvesting/winkel

Saldo begin boekjaar	-	-
onttrekking	-	-
toevoeging	15.000	-
Saldo einde boekjaar	**15.000**	**-**

Deze reserve is gevormd voor de kosten met betrekking tot uitbreiding huisvesting en het eventueel uitvoeren van het winkelconcept.

RDC

Saldo begin boekjaar	**5.375**	**5.375**
onttrekking	-5.375	-
toevoeging	-	-
Saldo einde boekjaar	**-**	**5.375**

Deze reserve is vrijgevallen in 2025.

Totaal bestemmingsreserves	**115.801**	**92.942**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurovereenkomst locatie De Zoom 22e te Surhuisterveen		
Huur per maand		€ 840,-
Looptijd	miv 01-03-2020 voor onbepaalde tijd	
WOZ waarde	peildatum: 1-1-2024	€ 54.000

6 FONDSENWERVING

Subsidie Gemeente Achtkarspelen
Voedselbank Achtkarspelen wordt door de Gemeente Achtkarspelen gesteund op grond van de subsidieregeling Samenleving. De opbouw van het subsidie is gebaseerd op het aantal inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. VBA is zeer content met deze tegemoetkoming.

Bijdragen van particulieren, bedrijven, kerken en instellingen
VBA wordt, naast voormelde subsidiëring, gefinancierd door fondsen, donaties van bedrijven en instellingen en particulieren. Deze financiële ondersteuning was ook in 2025 hartverwarmend. Zonder deze steun kan VBA niet bestaan, evenals dat zij niet kan bestaan zonder vrijwilligers.

7 JAARPLAN 2026

Voor het jaar 2026 streeft het bestuur naar het verder ontwikkelen van de bestuurskracht en de verdere verbetering van de organisatie. Het betreft hier de tweede jaarschijf van het meerjarenplan 2025-2028 met de volgende hoofdthema's.

Bestuurlijk:

- Het versterken van de bestuurskracht door werving nieuwe bestuursleden en ondersteuning door de staf
- Het oprichten van een Raad van Advies

Cliëntenzorg:

- Het ontwikkelen van indicatiecriteria voor de toegang en bewaking van de zorg aan cliënten
- Het ontwikkelen van functioneel overleg tussen contactpersonen van organisaties in de hulpverlening (case-management)

Vrijwilligerszorg:

- Het operationaliseren van het plan van aanpak werving nieuwe vrijwilligers
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een pakket van scholing en training

Bedrijfsvoering:

- Het verbeteren van de kwaliteit van levensmiddelenpakketten voor de verschillende cliëntengroepen (personaliseren)
- Het realiseren van het project kindboxen
- Het verbeteren van de ICT binnen de organisatie

PR & Communicatie:

- Het maken van een film over het werk van VBA voor onze ketenpartners (waaronder kerken en instellingen)
- Het beschikbaar stellen van informatie voor lesprogramma's voor de leerkrachten en studiemateriaal voor leerlingen in het basis- en middelbaar onderwijs

Colofon:
Tekst en redactie: Engbert van Esch
Vormgeving en opmaak: Elizabeth Pilat
Beeldmateriaal: Marcel van Kammen en Elizabeth Pilat
WWW.VOEDSELBANKACHTKARSPELEN.NL